Contributed by M. Lievens
woensdag, 23 november 2005 -

Het ABVV kreeg bakken kritiek over zich heen omwille van zijn stakingsactie op 7 oktober tegen de regeringsmaatregelen rond het brugpensioen en de sociale zekerheid, het zogenaamde ‘generatiepact’. De druk van onderuit binnen het ACV deed de christelijke vakbond echter keren, met een stakingsdag in gemeenschappelijk front als gevolg. Het verhaal over de vergrijzing en de 'noodzakelijke' hervormingen van de sociale zekerheid pakt niet bij vele mensen, en terecht!

Het ABVV had gelijk

Onder het mom van de vergrijzing en de onbetaalbaarheid van de sociale zekerheid wil de regering en het patronaat dat mensen langer werken, en dat de patroons minder bijdragen aan de sociale zekerheid. Deze politiek is niet nieuw. Al meer dan 25 jaar wordt een dergelijk neoliberaal beleid gevoerd van loonmatiging, activering, en inleveringen. Vandaag lijkt rond dit soort politiek een nieuwe consensus te bestaan, gebaseerd op het verhaal van de vergrijzing. Omwille van dit 'algemeen belang' moeten mensen langer werken. Wie daartegen protesteert, zoals het ABVV, wordt corporatisme verweten. De vakbond zou louter een defensieve opstelling hebben om de belangen van de eigen kernleden, de wat oudere werknemers in grote bedrijven, te verdedigen.

Dit is de wereld op zijn kop. Gedurende die 25 jaar neoliberale politiek daalde het aandeel van het nationaal inkomen dat naar de hele werkende klasse gaat onder de vorm van lonen en uitkeringen van zo'n 78 % naar ongeveer 69 %. Dit is een gigantische daling. De stijgende winsten die daartegenover stonden, werden nauwelijks geïnvesteerd (vandaar de blijvend hoge werkloosheid), maar werden aan de aandeelhouders uitbetaald als dividend. Dàt is de echte inzet van de politiek die wordt gevoerd: de lastenverlagingen voor de werkgevers, de druk op de sociale zekerheid en de loonmatigingen hebben als doel het deel van de taart dat naar de werkers gaat, te verkleinen.

Schattingen over de meerkost van de vergrijzing bedragen zo'n 3 tot 4 procent van het BNP in 2030. Dat zet de zaken in perspectief! Vaak wordt geschermd met het argument dat tegen 2005 twee actieven zullen moeten instaan voor één gepensioneerde. Daarom moet de geproduceerde taart groter worden, en dat kan door meer mensen te doen werken.

Er wordt daarbij echter vergeten dat de actieven niet enkel de ouderen moeten onderhouden, maar daarenboven ook een hele klasse van aandeelhouders-renteniers! Natuurlijk wordt de vergrijzing moeilijk te dragen als die laatste financiële parasieten een steeds groter deel van de taart voor zich opeisen!

Regering in versnelling

Na de debacles rond DHL en B-H-V kon de regering zich geen derde crisis veroorloven. Ook al waren de resultaten van de onderhandelingen duidelijk stappen 'vooruit' in het proces van neoliberale contrahervormingen, van de grote ommekeer was hoegenaamd geen sprake. Toch stond het regeringsdiscours bol van de nood aan ‘leiderschap’ dat ‘moedige’ beslissingen moet durven nemen, die soms ‘pijn’ doen. Verschillende leden van de regering deden hun uiterste best om aan te tonen dat de voorgestelde maatregelen weldegelijk ‘hard’ en ‘pijnlijk’ waren, en dat het dus goede maatregelen waren, dat de regering niet was geweken voor de vakbond. Het ging opnieuw om een echt neoliberaal opbod voor wie het hardst tegen de rechten van de werkende mensen zou durven ingaan. Onkelinx (PS) meende dat de plannen kost wat kost doorgevoerd moesten worden, indien nodig zonder instemming van de vakbond. Je moet het maar doen, en dat met een achtergrond in de FGTB. Een ander symptomatisch voorval: Verhofstadt noemde Gerolf Annemans van het VB de 'Xavier Verboven in het kwadraat', een uitspraak waar hij zich later voor verontschuldigde. Annemans zou even 'links' en 'conservatief' (sic) zijn als de topman van het ABVV… Je moet veel lef hebben om zo'n gebakken lucht te verkopen. De ontmaskering van deze verwoede poging om een neoliberale vlucht vooruit te maken, liet niet op zich wachten: de actie op 28 oktober, in gemeenschappelijk vakbondsfront, werd een ongelooflijk succes.

Contributed by M. Lievens
woensdag, 23 november 2005 -

Het media-offensief tegen de stakingsacties was enorm. Van La Libre Belgique hoeft het misschien nog niet te verbazen. Ook een krant als De Morgen, wiens overleving te danken is aan de steun van talrijke progressievelingen, en die gelezen wordt door vele vakbondsleden, trok echter voluit de regeringskaart. Dixit Bart Eeckhout in een interview met Indymedia: "We hebben in dit dossier campagne gevoerd. We namen een voorbeeld aan sommige Britse kwaliteitskranten die dat ook doen."

Grote actiebereidheid

Dat grote lagen van de werkende bevolking een grote actiebereidheid vertonen, bleek al op 7 oktober. De stakingsactie van het ABVV werd een succes. Grote delen van het land werden lamgelegd. Toch wel opvallend in het licht van het enorme ideologische offensief van de weken ervoor.

In vele bedrijven deden ook ACV-militanten mee aan de staking en realiseerden zo de broodnodige eenheid aan de basis. Daarenboven verwierp een meerderheid van militanten en delegees van alle drie de vakbonden op 18 oktober massaal de regeringsplannen. Voor de leiding van het ACV was dit slikken. De basis van het ACV maakte dat Cortebeeck geen tweede Houthuys kon worden, die de afbraakpolitiek mee begeleid.

Nochtans heeft het generatiepact ook een grote inzet voor de positie van de vakbondsbureaucratie, die steevast de kaart van de onderhandelingen trekt. Het terugschroeven van het brugpensioen dreigt de onderhandelingsmarge in de bedrijven en sectoren fel terug te schroeven, en dat kunnen de bureaucraten niet zomaar laten passeren.

Niet het ABVV stond geïsoleerd, wel de regering en de media, die niet begrepen wat onder de meerderheid van de werkende mensen leeft! Dit moet vroeg of laat opnieuw in hun gezicht ontploffen. In Frankrijk en Nederland was men verbaasd hoe miljoenen mensen in het referendum over de Europese grondwet anders stemden dan zij die hen 'vertegenwoordigen' en namens hen het woord nemen (politici, vakbondstop, de leiding van grote verenigingen, media). Ook in België lijkt het establishment die crisis van hun representativiteit nog niet te hebben begrepen. De zogeheten 'maatschappelijke consensus' over de vergrijzing en de noodzakelijke hervormingen is vooral een elitaire consensus, tussen zij die de middelen hebben om een mening te spuien en die algemeen verspreid te krijgen.

Een offensief actieplan en eisenbundel zijn nodig!

De strijdbaarheid aan de basis moet voluit aangewend worden, niet louter om punctuele acties te organiseren om druk te leggen op onderhandelingen, maar om op korte en middellange termijn een krachtsverhouding op te bouwen. De overwinning van het neen tegen de Europese grondwet en de doorbraak van de Linkspartei zijn een steun in de rug. Inderdaad speelt de internationale concurrentie, maar het gelijktijdig offensief tegen de antisociale politiek in verschillende landen kan het tij keren. De strijd moet eengemaakt worden rond een offensieve eisenbundel: brugpensioen op 55 met compenserende aanwerving van een jongere, herfinanciering van de openbare diensten op basis van een vermogensbelasting, terugschroeven van de patronale lastenverlagingen, tegen de 'alternatieve' financiering van de sociale zekerheid, heropwaardering van lonen en uitkeringen. Laat de renteniers betalen: de beste belasting op hun kapitaalsinkomen zijn hogere lonen en hogere patronale bijdragen aan de sociale zekerheid! Zoveel als mogelijk moet die strijd gekoppeld worden aan het Europees verzet tegen de Lissabonstrategie, Bolkenstein, de Europese grondwet, die het kader vormen van de neoliberale politiek.
Daarnaast moeten de syndicale rechten gevrijwaard worden. Op 7 oktober werden o.a. in Haasrode dwangsommen opgelegd aan stakers. Rik Daems pleitte voor het inperken van het stakingsrecht. Tenslotte is het ook van belang op mediatiek vlak het offensief aan te gaan: verschillende centrales lanceerden een campagne om mensen hun abonnement op De Morgen te doen opzeggen. Het komt er ook op aan na te denken over nieuwe alternatieve infokanalen.

Contributed by M. Lievens
woensdag, 23 november 2005 -

Naar een Linkspartei in België?

Het was opmerkelijk hoe snel de leiding van het ACV inbond tegenover de regeringsplannen, waarin de 'politieke vrienden' van het ACV, bij nader order de CD&V, afwezig zijn. Ten tijde van de recente opstoot van de witte woede werd de hypothese naar voor geschoven dat de acties tegen de federale regering veel harder waren dan tegen de Vlaamse, omdat het LBC op dat laatste niveau geconfronteerd werd met minister Vervotte van CD&V, terwijl op federaal niveau Freya Van Den Bossche (sp.a) en Rudy Demotte (PS) kop van jut waren. Nu is het precies omgekeerd: het ABVV ging de confrontatie aan met de socialistische ministers in de federale regering. De kloof tussen de socialistische vakbond en de sociaal-democratie is dan ook nog nooit zo diep geweest.

Afgezien van de steun van talrijke burgers, leek het ABVV tegenover het offensief vanuit media en politiek relatief geïsoleerd te staan. De sociaal-democraten zitten nu al zo'n 18 jaar in de regering. Tijdens die periode voerden ze mee de neoliberale politiek uit. Tijdens deze periode werd het Vlaams Belang groot. Op het recente congres van de sp.a werd actie gevoerd door alle centrales van het ABVV tegen de politiek van de partij. De vakbondsmilitanten keerden hun rug naar de sp.a. "Wie zijn rug keert naar links, kijkt naar rechts", meende nieuwbakken voorzitter Johan Van de Lanotte. Zou het niet kunnen dat de sp.a helemaal niet meer zo links is?

Elders in Europa zagen we gelijkaardige processen. In Duitsland drukte de regering van sociaal-democraten en groenen een antisociaal programma door dat op fel verzet botste bij de werkende mensen. Het verzet werd afgedaan als 'conservatief', 'geïsoleerd', net zoals in België. Vele syndicalisten braken echter met de sociaal-democratie en bouwden aan een nieuw alternatief, dat de Linkspartei werd. De partij behaalde in één klap 8,7 % van de stemmen. Daar kunnen we in België nog veel van leren. De Belgische anomalie, waar niemand een alternatieve politiek dan de neoliberale voorstaat, kan niet eeuwig blijven duren. Voorlopig zijn we nog niet zo ver, maar vroeg of laat zal ook binnen de vakbond dit besef tot concrete conclusies moeten leiden.